

S5. IKKU-vaikuttavuustutkimuksen mittausten laadunvarmistus

1. OHJE KUNTOUTUSLAITOKSILLE

2. IKKU – TOIMINTAKYVYN FYYSISET MITTAUKSET, YLEISET OHJEET

3. IKKU – TOIMINTAKYVYN FYYSISTEN MITTAUSTEN JÄRJESTYS

4. IKKU – MITTAUSTEN SUJUVUUS, TOIMINTAKYVYN FYYSISET MITTAUKSET

5. IKKU – MITTAUSTEN SUJUVUUS, ELÄMÄNLAATU

1. OHJE KUNTOUTUSLAITOKSILLE

Ennen INFOPÄIVÄÄ THL toimittaa kuntoutuslaitoksille kansion josta löytyy: suostumus, tutkimusinformaatio, suostumuslomakkeet, KUNTO-CLINT ja RELINFO sekä tutkittavan ja omaisen tutkimusnumero.

INFOPÄIVÄNÄ ANNETAAN ASIAKKALLE:

1. TUTKIMUSINFORMAATIO
2. SUOSTUMUSLOMAKE (2 kpl)
3. KUNTO-CLINT +kirjekuori
4. RELINFO = omaiselle annettava kysely + kirjekuori

Selvitysjakson alussa tutkimuslaitos täyttää osoitteessa WWW. ikku.info osoitteessa lomakkeen jossa kysytään asiakkaan henkilötunnusta ja tutkimusnumeroa tämän jälkeen käytetään vain ID eli tutkimusnumeroa ja tutkittavan sukunimeä.

Lomakkeet ovat suojattu salasanalla
käyttäjätunnus: ikku_user
salasana: 1Kku_user

SELVITYSJAKSOLLA sekä SEURANTAJAKSOILLA I JA II.

Täytetään esitietokaavake.

PYYDETÄÄN KUNTO-CLINT ja RELINFO palautuskuoressa. Mikäli asiakas ei ole täyttänyt KUNTO-Clintiä autetaan sen täytössä.
 Nämä lähetetään THL:ään Sirkka Rinteelle

TEHDÄÄN TOIMINTAKYKYMITTAUKSET

1. LAWTON haastatellaan ja vastaukset syötetään suoraan digiumiin. Asiakas vastaa seuraten hänelle annettua lomaketta.
2. RAND-36 haastatellaan näyttäen vastauskortteja
3. Fyysiset mittaukset tehdään sovitussa järjestyksessä mittausohjetta noudattaen. Tulokset kirjataan digiumiin välittömästi jokaisen mittauksen jälkeen. Mittaustulokset printataan asiakaskansioon

TEHDÄÄN ELÄMÄNNLAATUMITTAUKSET:

ELÄMÄNNLAATUMITTAUKSET TEHDÄÄN SEURAAVASSA JÄRJESTYKSESSÄ

1. WHO-QOL-Bref- Haastatellaan näyttäen vastauskortteja
2. GDS - haastatellaan
3. 15D printataan ja annetaan asiakkaan täyttää lomake. Mittaaja on kuitenkin läsnä ja vastaa mahdollisiin kysymyksiin tai jos asiakas ei näe lukea, lukee kysymykset. Kun asiakas on täyttänyt lomakkeen mittaaja tarkistaa että kaikki kohdat on täytetty. Tämän jälkeen mittaaja syöttää vastaukset digiumlomakkeelle

Kun kaikki mittaukset on tehty täytetään digiumiin TUTKIMUSOHJELMALOMAKE .
 Printataan se asiakkaan papereihin.

LIITE 1 HAASTATTELUISSA huomioitavaa.

Ennen haastattelua:

- Varmista ,että asiakas on suostunut tutkimukseen
- kerro HANKKEESTA:
- Kerro, että haastattelu kuuluu tutkimukseen, jonka tarkoituksena on haastatteleamalla kerätä tietoa kuntoutujien elämänlaadusta ja kehittää ikääntyneiden kuntoutusta
- Koska kyseessä on kehittämishanke, nyt testataan myös näiden elämänlaatumittareiden soveltuvuutta ikääntyneille. Tästä syystä eri mittarein kysytään osittain samoja asioita
- Toiston tarkoituksena ei ole testata asiakkaan muistia tai rehellisyyttä vaan toisto johtuu yksinkertaisesti tästä mittarien testaamisesta
- Tästä tutkimuksesta saadun kokemuksen perusteella tullaan valitsemaan tarkoitukseen sopivimmat mittarit
- Tarkoitus EI ole arvioida tai testata asiakkaita, vaan kysyä heidän näkemyksiään, mielipiteitään ja tuntemuksia.
- Osallistuminen tärkeää mutta, vapaaehtoista ja he voivat keskeyttää haastattelun milloin tahansa syytä ilmoittamatta
- Koska kyseessä on tutkimus – tietoa hyödynnetään kuntoutuspalvelujen kehittämisessä, tiedoilla ei ole suoraa vaikutusta yksittäisten asiakkaiden saamaan palveluun ja kuntoutukseen.
- Vastaukset käsitellään LUOTTAMUKSELLISESTI.

Muista:

- Kysymykset kysytään numerojärjestyksessä
- Kaikkiin kysymyksiin vastataan (asiakas saa kieltäytyä)
- Valitaan YKSI vastausvaihtoehto (ei 2 1/2 vaan 2 tai 3)
- Lämmin, kiireetön ilmapiiri
- Yritä pitäytyä aiheessa
- Älä johdattele
- Seuraa asiakkaan jaksamista: Mikäli asiakas näyttää väsyvän, kysy haluaako hän pitää tauon.

Lopuksi:

- Kiitä asiakasta yhteistyöstä, siitä, että hän osallistuu tähän kysely tutkimukseen

Jos...

- Asiakas väsy kesken haastattelun tai kieltäytyy jostain syystä --> Kirjaa se ylös
- Jos asiakas kertoo syyn, kirjaa se ylös se on arvokasta tietoa
- Kirjaa meille myös omat tuntemuksesi tai tulkintasi tilanteesta vaikka asiakas ei ilmoittaisikaan haastattelun keskeyttämisen syytä
- Huomaat, että asiakkaan kognitiivinen kyky ei riitä vastaamaan kysymyksiin --> Keskeytä haastattelu hienovaraisesti ja kirjaa se ylös

LIITE 2

MITTAUSTILANTEESSA huomioitavaa

- Järjestä mittaustila valmiiksi ennen mitattavan saapumista.

- Etsi mittausvälineet esille.
- Kertaa mittausohjeet.
- Kerro, että mittausten avulla kerätään tietoa osallistujien tämän hetkisestä toimintakyvystä ja kuntoutuksen tarpeesta. Näiden tietojen pohjalta tullaan kehittämään ikääntyneiden kuntoutusta.
- Älä kiirehdi, mutta pysy asiassa.
- Varmista, että mitattava ymmärsi, mitä hänen pitäisi tehdä. Esim. puristaa mahdollisimman voimakkaasti, kävellä mahdollisimman nopeasti.
- Tee erilliset testit sovitussa järjestyksessä mittausohjeita noudattaen.
- Mittaustulos on ainoastaan mitattu tulos; ei arviointi.
- Kannusta yrittämään. Ilman alkutulosta ei voi verrata lopputulosta. Esim. jos mitattava ei pysty lainkaan seisomaan jalat peräkkäin on tulos nolla, mutta jos hän ei yritäkään, tulos on tyhjä.
- Kirjaa mittaustulos välittömästi mittauksen jälkeen digium-tietohallintajärjestelmään. Omaan muistiin ei kannata luottaa.
- Anna tutkittavalle positiivinen palaute välittömästi suorituksen jälkeen. Sanaa ”hyvä ” saa käyttää ahkerasti. Lopuksi saa sanoa ”mittaukset sujuivat hyvin” riippumatta mittaustuloksesta. Tarkoitus on, että jokainen yrittää parasta mahdollista suoritusta. Ja se riittää.

Kiitä osallistumisesta!

2. IKKU – TOIMINTAKYVYN FYYSISET MITTAUKSET, YLEISET OHJEET

LIITE 1. HAASTATTELUISSA huomioitavaa

Varmista ennen haastattelua, että asiakas on suostunut tutkimukseen!

- Kerro HANKKEESTA! Kerro, että haastattelu kuuluu tutkimukseen, jonka tarkoituksena on haastattelemalla kerätä tietoa kuntoutujien elämänlaadusta ja kehittää ikääntyneiden kuntoutusta.
- Koska kyseessä on kehittämishanke, nyt testataan myös näiden elämänlaatumittareiden soveltuvuutta ikääntyneille. Tästä syystä eri mittareilla kysytään osittain samoja asioita.
- Toiston tarkoituksena ei ole testata asiakkaan muistia tai rehellisyyttä, vaan toisto johtuu yksinkertaisesti mittarien testaamisesta.
- Tästä tutkimuksesta saadun kokemuksen perusteella tullaan valitsemaan tarkoitukseen sopivimmat mittarit.
- Tarkoitus EI ole arvioida tai testata asiakkaita, vaan kysyä heidän näkemyksiään, mielipiteitään ja tuntemuksiaan.
- Osallistuminen on tärkeää mutta vapaaehtoista. He voivat keskeyttää haastattelun milloin tahansa syytä ilmoittamatta.
- Haastatteluun on syytä varata aikaa noin 45 min.
- Koska kyseessä on tutkimus, tietoa hyödynnetään kuntoutuspalvelujen kehittämisessä. Tiedoilla ei ole suoraa vaikutusta yksittäisten asiakkaiden saamaan palveluun ja kuntoutukseen.
- Vastaukset käsitellään LUOTTAMUKSELLISESTI.

MUISTA:

- Täytä esitietolomakkeet
- Kysy kysymykset numerojärjestyksessä
- Luo lämmin ja kiireetön ilmapiiri
- Katso silmiin ja puhu selvästi
- Kaikkiin kysymyksiin vastataan (asiakas saa kieltäytyä)
- Valitaan YKSI vastausvaihtoehto (ei 2 1/2 vaan 2 tai 3)
- Yritä pitäytyä aiheessa
- Älä johdattele
- Seuraa asiakkaan jaksamista. Mikäli asiakas näyttää väsyvän, kysy haluaako hän pitää tauon.

Lopuksi:

- Kiitä asiakasta yhteistyöstä, siitä, että hän osallistuu tähän kysely tutkimukseen

Jos...

- Asiakas väsyä kesken haastattelun tai kieltäytyy jostain syystä → Kirjaa ylös
- Jos asiakas kertoo syyn, kirjaa se ylös. Se on arvokasta tietoa.
- Kirjaa myös omat tuntemuksesi tai tulkintasi keskeytyksestä, vaikka asiakas ei ilmoittaisikaan haastattelun syytä.
- Jos huomaat, että asiakkaan kognitiivinen kyky ei riitä vastaamaan kysymyksiin → Keskeytä haastattelu hienovaraisesti ja kirjaa se ylös

LIITE 2. MITTAUSTILANTEESSA huomioitavaa

- Järjestä mittaustila valmiiksi ennen mitattavan saapumista.
- Etsi mittausvälineet esille.
- Kertaa mittausohjeet.
- Kerro, että mittausten avulla kerätään tietoa osallistujien tämän hetkisestä toimintakyvystä ja kuntoutuksen tarpeesta. Näiden tietojen pohjalta tullaan kehittämään ikääntyneiden kuntoutusta.
- Älä kiirehdi.
- Rajoita keskustelu mittaukseen liittyviin asioihin.
- Varmista, että mitattava ymmärsi, mitä hänen pitäisi tehdä. (esim. puristaa mahdollisimman voimakkaasti, kävellä mahdollisimman nopeasti).
- Tee erilliset testit sovitussa järjestyksessä mittausohjeita noudattaen.
- Mittaustulos on ainoastaan mitattu tulos; ei arviointi.
- Kannusta yrittämään. Ilman alkutulosta ei voi verrata lopputulosta. Esim. jos mitattava ei pysty lainkaan seisomaan jalat peräkkäin on tulos nolla, mutta jos hän ei yritäkään, tulos on tyhjä.
- Kirjaa mittaustulos välittömästi mittauksen jälkeen osoitteeseen www.ikku.info. Omaan muistiin ei kannata luottaa.
- Anna tutkittavalle positiivinen palaute välittömästi suorituksen jälkeen. Sanaa ”hyvä ” saa käyttää ahkerasti. Lopuksi saa sanoa ”mittaukset sujuivat hyvin” riippumatta mittaustuloksesta. Tarkoitus on, että jokainen yrittää parasta mahdollista suoritusta. Ja se riittää.
- Kiitä osallistumisesta.

3. IKKU – TOIMINTAKYVYN FYYSISET MITTAUSTEN JÄRJESTYS

TOIMINTAKYVYN MITTAUKSET

1. Koettu toimintakyky, avun tarve ja saatu apu -haastattelu

Osoitteesta www.ikku.info löytyy vastauskortti.

Kuntoutujalta kysytään selviytymistä jokapäiväisen elämän toiminnoista.

- Mikäli kuntoutuja selviytyy kysytystä toiminnosta vaikeuksitta, siirrytään seuraavaan toimintoon.
- Mikäli kuntoutujalla on vaikeuksia selviytyä kysytystä toiminnosta, kysytään myös tarvitseeko hän apua ja saako hän riittävästi apua.

Haastattelun tulokset voi tulostaa ennen tietojen tallennusta asiakaskansioon.

2. Fyysiset mittaukset

Osoitteesta www.ikku.info löytyvät

mittausohjeet

lukuteksti

kipujana

liikkuvuustestien kuvat

Mittausten järjestys on:

- Näkö
- Kipujana
- PEF -mittaus
- Yläraajojen liikkuvuus
- Alaselän liikkuvuus
- Tasapaino
- Puristusvoima
- Tuolilta nousu
- 6,1 metrin kävely
- Kuulo

3. RAND-36 -haastattelu

Osoitteesta www.ikku.info löytyvät vastauskortit.

4. IKKU – MITTAUSTEN SUJUVUUS, TOIMINTAKYVYN FYYSISET MITTAUKSET

Fyysisten mittausten sujuvuus

Lopuksi kysymme Teiltä muutaman kysymyksiin ja testeihin liittyvän asian:

A. Mitattaville osoitetut kysymykset

1. Mitä mieltä olette toiminnallisista testeistä? Voitte vapaasti kertoa mielipiteenne.

2. Olivatko toiminnalliset testit

- 1 helppoja
- 2 sopivia
- 3 vaikeita

3. Oliko toiminnallisia testejä

- 1 liian vähän
- 2 sopivasti
- 3 liian paljon

4. Olivatko kysymykset helposti ymmärrettäviä?

- 1 Kyllä
- 2 Ei > Miksi ei _____

5. Oliko kysymyksiin helppo vastata?

- 1 Kyllä
- 2 Ei > Miksi ei _____

6. Kysyttiinkö haastattelussa teille tärkeitä asioita?

- 1 Kyllä
- 2 Osittain
- 3 Ei

Kommenteja _____

7. Oliko haastatteluja

- 1 liian vähän
- 2 sopivasti
- 3 hieman liian vähän
- 4 aivan liian paljon

8. Mitä mieltä olette haastatteluista? Voitte vapaasti kertoa mielipiteenne kysymyksistä, haastattelutilanteesta jne.

KÄÄNNÄ

B. Mittaajille osoitetut kysymykset

1 B. Suhtautuiko haastateltava myönteisesti mittauksiin?

1 Kyllä

2 Ei > Miksi? _____

2 B. Suhtautuiko haastateltava myönteisesti haastatteluihin?

1 Kyllä

2 Ei > Miksi? _____

3B. Oliko joku testeistä vaikea suorittaa?

1 Kyllä > Miksi _____

2 Ei

4B. Oliko lomakkeissa kysymyksiä, joihin haastateltavan oli selvästi vaikea vastata?

1 Kyllä > Mitkä kysymykset? _____

> Mitkä mittarit? _____

> Mistä vaikeudet johtuivat? _____

2 Ei

5 B. Sujuivatko mittaukset muuten ilman hankaluuksia?

1 Kyllä

2 Ei > Mistä hankaluudet johtuivat?

6 B. Miten luotettavaksi arvioisit saamiasi vastauksia?

1	Paikkansa pitäviä
2	Selvästi liian myönteisiä arvioita
3	Selvästi liian kielteisiä arvioita

7 B Pilotin yhtenä tavoitteena on löytää sopivimmat ikääntyneiden kuntoutusta mittaavat mittarit.

Minkä/mitkä mittarit jättäisit pois?

Miksi? _____

Minkä/mitkä sellaiset mittarit ottaisit mukaan, jotka nyt puuttuvat?

Vapaata kommentointia

5. IKKU – MITTAUSTEN SUJUVUUS, ELÄMÄNLAATU

Elämänlaatumittausten sujuvuus

Lopuksi kysymme Teiltä muutaman kysymyksiin ja testeihin liittyvän asian:

C. Mitattaville osoitetut kysymykset

1. Olivatko kysymykset helposti ymmärrettäviä?

1 Kyllä

2 Ei > Miksi ei _____

2. Oliko kysymyksiin helppo vastata?

1 Kyllä

2 ei > Miksi ei _____

3. Kysyttiinkö haastattelussa teille tärkeitä asioita?

1 Kyllä

2 Osittain

3 Ei

Kommenteja _____

4. Oliko haastattelutilanne

1 liian lyhyt

2 sopivan mittainen

3 hieman liian pitkä

4 aivan liian pitkä

5. Mitä mieltä olette haastatteluista? Voitte vapaasti kertoa mielipiteenne kysymyksistä, haastattelutilanteesta jne.

D. Mittaajille osoitetut kysymykset

1 B. Suhtautuiko haastateltava myönteisesti haastatteluun?

1 Kyllä

2 Ei > Miksi? _____

2.B Oliko lomakkeissa kysymyksiä, joihin haastateltavan oli selvästi vaikea vastata?

1 Kyllä > Mitkä kysymykset? _____

> Mitkä mittarit? _____

> Mistä vaikeudet johtuivat? _____

2 Ei

3 B. Sujuivatko mittaukset muuten ilman hankaluuksia?

1 Kyllä

2 Ei > Mistä hankaluudet johtuivat?

4 B. Miten luotettavaksi arvioisit saamiasi vastauksia?

1

Paikkansa pitäviä

2

Selvästi liian myönteisiä arvioita

5 B Pilotin yhtenä tavoitteena on löytää sopivimmat ikääntyneiden kuntoutusta mittaavat mittarit. Minkä/mitkä mittarit jättäisit pois?

Miksi? _____

6B . Minkä/mitkä elämänlaadun mittaukset koitte hyödyllisimmiksi?

Kommentoikaa vapaasti.....